

C O P Y E

Satisfactie der Stad

H E U S D E N .

„ **N** Aar dat die Eerfame Jonker Johan Pels ende Marten Jacobs
 „ van Wyck, als Gecommitteerde van wegen die Wet, oude
 „ Schuts ende Claveniers der Stad van Heusden, hengetrans-
 „ porteert hadden, ende Verschenen waren voor den doorlugtigen
 „ Furst ende Heere den Prince van Oranje, Grave van Nassau &c.
 „ als Stadhouder over Holland, Zeeland, Westvriesland ende U-
 „ tregt alles uyt cragte van de Commissie ende procuratie, daar van
 „ den Teneur van woorde tot woorde hier naar volgt: Op huynen,
 „ dato onderfz: hebben die van der oude Schuts, ende Cleuveniers
 „ deefter Steede van Heusden, Collegialiter vergadert synde in de
 „ groote Kerk der selver Steede, gecommitteert Johan Pels ende
 „ Marten Jacobs van Wyk, omme te trecken by de Excellentie van
 „ den Prince van Orangien, omme voorts te vorderen Satisfactie, de-
 „ welke Wouter Jacobs ende Arent Voogts begoft hebben. ende soo
 „ verre zy niet volëynt en hebben in 't bycomen van deefse gecom-
 „ mitteerde hebben sy Pels ende Marten Jacobs haare faken over-
 „ gegeven, ende vertrecken wederomme naar huys toe, ende deselve
 „ daar meede voorts laten begaan datum den 24 November 1577,
 „ ende ondertekend Beelaarts. Ende dat de voorsz: Gecommitteerden
 „ uyt cragte derselver Procuratie, aan synder Excellentie geëxhibeert,
 „ hadden seekere poincten ende articulen, op dewelke sy bereyt wa-
 „ ren volgens de Pacificatie, tot Gent gemaakt, haar te begeben on-
 „ der den Gouvernemente van zyne Vorstelyke Genade. Ende die
 „ voorsz: Gecommitteerden hebben eyndelyk die voorsz: Heere Prince
 „ ende Staten van Hollant ende Zeelant ter eenre, ende die voorsz: Ge-
 „ committeerden ter andere syde gesloten ende geaccordeert, sluyten
 „ ende accordeeren mits desen de Poincten ende articulen hier naar
 „ volgende,
 „ **IN DEN EERSTEN** op 't stuk van **DE RELIGIE**; dat die van
 „ *Heusden* fullen mogen behouden ende gebruyken die oude Catholy-
 „ ke Roomse Religie ende Excercitie van dien, die sy luyden nu ter
 „ tyd hebben. sonder dat syne Excellentie ofte Staten voornt; ofte ie-
 „ mand anders van wat Conditie ofte Qualiteyt hy zy, den voorsz:
 „ van *Heusden* daar omme fullen doen ofte laten geschieden eenig
 „ ongebruyck ofte belet in eeniger manieren, nog ook dat binnen der
 „ „ voorsz.

„ voorz: Steede iet geattenteert werde, dat tegens de gemeene
 „ Ruffe ende Vreede foudc mogen fyn, ende infunders tegens de
 „ voorz: Catholyke Roomsche Religie ofte tegens Geeftelyke Per-
 „ foonen, haare goederen, Kerken, Cappellen, Cloofteren ende
 „ diergelyken, fonder dat ymant fal mogen ter contrarie van dien
 „ geïrriteert ofte gefcandalifeert worden, mits dat wederomme ter
 „ contrarie niemant by haar in fyne Confcientie onderfogt ofte
 „ ter Caule van dien gerechargeert ofte gemolefteert worde, volgen-
 „ de de voorz: Pacificatie, ende fal yegelyk die poffeffie van zyne
 „ goederen mogen aanvcerden ende hem reguleeren fonder vorder
 „ ordonnantie ofte admiffie daar toe te behoeven; alles agtervolgen-
 „ de voorz: Pacificatie.

„ Ende foo veel het BELEYT VAN DER JUSTICIE aangaat, fal
 „ defelve geadminiftreert worden volgende die oude Privilegien,
 „ Coftuymen ende gewoonten, voor dato van de troubelen al jaar geob-
 „ ferveert; behalven, dat aangaande d'Administratie der Domeynen der
 „ Konincklyke Majesteyt fal gevolgt worden 't befluyt in de voorz:
 „ Pacificatie van Gent gemaakt mitsgaders fulcx als in Holland ende
 „ Zeelant dies aangaande gebruykt werd.

„ Ende foo veel als 't d'OFFICIERS aangaat; zyne Excellentie is te
 „ vreden, alle d'Officiers te laten vredelyk haare Officiën bedienen,
 „ behalven foo daar eenige mogten fyn, die in den tyd der troubelen
 „ door 't middel en faveur der Spanjaarden ofte haars aanhangers
 „ ingekomen fynde, fouden daar uytgeftoten hebben eenige anderen,
 „ die daar toe regt ofte wettelyke Poffeffie foudc hebben willen of-
 „ te mogen pretendeeren; verftaat in fulker gevalle fyne Excellentie
 „ eenen yegelyken in fyn regt ende geregtigheyd te laten, ende
 „ voort te staan, en dat zyn Excellentie fal moogen vryelyken alful-
 „ ken Casteleyn daar inne ftellen, als 't haar ten beften oirbaar des
 „ Lands goeddunken fal: aangaande den Schout verftaat ook fyne
 „ Excellentie te mogen vryelyken daar inne voorsien, indien den
 „ nood ende den dienfte der inwoonderen der voorz: Steede fulcx
 „ vereyffchen,

„ En foo veel der VERNIEUWINGE VAN DER WET aangaat;
 „ fal die ook gedaan worden naar alfulke oude Wetten, Previle-
 „ giën ende Herkomen des Lands ende Stad van *Heusden*, als voor
 „ den tyd der troubelen in gebruyk en ufantie geweest is, fonder dat
 „ in eenige prejuditie van dien of confequentie getrocken fal mo-
 „ gen worden, 't geene daar jegens by den Spanjaarden van hun-
 „ nent wegen ingefteld ofte haare aanhangers gedaan ofte geatten-
 „ teert foudc mogen geweest worden,

„ Voorts belangende REECKENINGE der voorz: Steede fal die
 „ felve gedaan worden op den voorgaanden voet,

„ En foo veel aangaat, EENIG GUARNISOEN BINNEN DER

- „ VOORSZ: STEEDE TE BRENGEN, is zyne Excellentie te vree-
 „ den, 't selve geensints te doen en daar af de voorfz: Stad te be-
 „ vryën, ten fy fulex door den hoogdringenden noot en als stree-
 „ kende tot merkelyke dienste des lants ende bewaarnisse der inne-
 „ woonderen der Steede voorfz: stae te geschieden; in welken ge-
 „ valle haar de voorfz: Excellentie ende Staten van Holland ende
 „ Zeelant fulks verstaan vry te blyven, ende daar inne te mogen dispo-
 „ neeren; mits weete nogtans ende toestemminge van die van *Heus-*
 „ *den* voorfz:
 „ Aangaande DIE WAGT ENDE COLLECTE van zyn Koninck-
 „ lyke Majesteyts tollén tot *Heusden*; fullen deselve geschieden bin-
 „ nen der palen van den Lande van *Heusden* op den voet, gelyk men
 „ deselve van ouds gewoon is; nogtans sonder prejuditie van 't regt
 „ der andere Steeden van Hollant, ende by alsoo verre als fy daar
 „ inne eenig regt hadden: confenterende syn Excellentie die van
 „ *Heusden* te blyven ontlast en bevryd, van alfulke agterheeden,
 „ lasten ende Imposten, contributiën ende schattingen, die by die
 „ van Holland ende Zeeland, met heure geconfedereerden gemaakt,
 „ opgerigt ende tot nu toe gevallen fullen mogen syn, secdert haare
 „ Separatie van anderen vleckén ende plaatfen van Hollant,
 „ Maar aangaande iets verders, verstaat sync Excellentie, dat, over-
 „ mits de vaste ende onverbrekelyke Unië der Stad ende Land van
 „ *Heusden* mitter Staten van Hollant, die in de Pacificatie van Gent
 „ besloten is, fy in de Contributiën fullen volgen eenen den selven
 „ voet, die de voorfz: Staten fullen voornemen, ende daar inne
 „ voor haare quote ook verbonden wesen; wel verstaande dat fy haa-
 „ re grieven en lasten fullen den selven Staaten mogen aandienen, om
 „ daar op reguard genomen te werden, na regt ende billykheyt,
 „ Dan in de ORDINARISSE ende EXTRAORDINARISSE BEE-
 „ DEN, fullen die voorfz: van *Heusden* voortaan genieten alfulke
 „ verligtinge als andere Steden binnen den voorfz: Lande van Hol-
 „ lant genietende syn, ende ook op de betalinge van haar Los- en
 „ Lyffrenten, daar meede fy beswaart mogen syn, alfulken surchean-
 „ tie als andere Steden van Hollant nu gegunt is, ofte nog gegunt
 „ sal mogen werden.
 „ VERSTAANDE VOORTS NOG SYN *Excellentie*, DAT DE
 „ VOORSZ: STAD VAN *Heusden* SAL MEDE BESCHREEVEN
 „ WORDEN ENDE BEROEPEN ONDER DE KLEYNE STEE-
 „ DEN IN ALLE GEMEENE DAGVAARDEN VAN HOL-
 „ LANDT.
 „ Alie welke Pointen en Articulen zyn Excellentie ende de Sta-
 „ ten van Hollant voorfz: beloven te onderhouden ende te observe-
 „ ren, volgende de Pacificatie van Gent, by alsoo verre als die van
 „ *Heusden* ook van hunnent wegen niet gaan ofte doen en fullen di-
 „ rec-

Van de Stadt Heusden.

95

„ rectelyk of indirectelyk daar tegens. Aldus overkomen, veraccor-
„ deert ende beslooten onder de signatuyre ende segel van den voorfz.
„ Heere Prince van Orangie ter eenre, Jonker Johan Pels, en Marten
„ Jacobs van Wyck als Gecommitteerden der Steede van *Heusden*
„ voorfz: ter andere syde, binnen Antwerpen op den derden dag van
„ December 150, sevenenseventig, ende was ondertekent Guill^{me} de
„ Nasfau. J. Pels. Marten Jacobs van Wyck. By beveele van syn Excel-
„ lentie. J. de Baudimont, ende besegelt als boven in Roden Was-
„ sche.